

Faglig begrunnelse og beskrivelse av foreslått valgemne:

Politi- og påtalerett

Juristene som arbeider i de ulike delene av strafferettssystemet er med på å forvalte den mest inngripende delen av statens maktapparat. Når studentene uteksamineres og begynner å jobbe i strafferettssystemet, er det sjelden tid for refleksjon over etiske perspektiver konkret knyttet til oppgavene på feltet. I tillegg til fordypning i sentrale straffeprosessuelle emner tar valgemnet sikte på å gi studentene et bedre refleksjonsgrunnlag for det samfunnsoppdraget som ligger i strafferettssystemet. Grundigere refleksjon, samt bedre forståelse av kjerneoppgaver og -problemstillinger vil bidra til å redusere justisfeil og bedre kvaliteten i flere ledd av straffesakskjeden.

Beskrivelse av emnet

Emnet gir dypdykk i en del sentrale straffeprosessuelle emner, og setter disse i et bredere samfunnsmessig perspektiv. Faget gir sånn sett bedre kompetanse til studenter som etterhvert ønsker å jobbe i politiet, påtalemyndigheten, forsvarerrollen eller domstolen, men gir også viktig innsikt til alle som skal jobbe i eller opp mot offentlig forvaltning. Studentene får kunnskap om flere spesifikke politi- og påtalerettslige temaer, og skal lære å se etiske problemstillinger knyttet til disse.

Emnets hovedfokus vil være på politi- og påtalearbeid fra en etterforskning starter, til hovedforhandling begynner. Deler av politiets operative virksomhet utenom etterforskningsstadiet er likevel såpass sentralt at det inkluderes i faget.

Sentrale tema er

- de ulike aktørene i strafferettssystemet og deres funksjoner, i lys av deres samfunnsoppdrag
- vilkår for og etiske dimensjoner ved politiets maktbruk
- straffeprosessens objektivitetsprinsipp i det praktiske arbeid
- rammene for politi og påtalemyndighetens skjulte etterforskningsmetoder
- særlige spørsmål om avhør
- særtrekk ved forsvarerrollen
- internasjonalt politi- og påtalesamarbeid og den internasjonale kriminalitetsutviklingen
- politiets og påtalemyndighetens beviskrav og –vurdering

Kildemessig gir emnet bredere oversikt og dypere innsikt i de sentrale straffeprosessuelle reglene i straffeprosessloven, politiloven, domstolloven, påtaleinstruksen, politiinstruksen og den nye nasjonale straffesaksinstruksen, samt Grunnloven og menneskerettsloven med tilhørende konvensjoner. Også andre internasjonale konvensjoner og avtaler som er relevante for norsk politi, påtalemyndighet og domstoler, derunder reglene om politi- og påtalesamarbeid gjennom Schengen-samarbeidet. Interne forvaltningsinstrukser, så som direktiver fra riksadvokaten vedrørende etterforskning, om subsumsjon av narkotikalovbrudd, eller mål- og prioriteringer, har stor praktisk betydning, som det er viktig at studentene vet å forholde seg korrekt til.

Fagansvarlig, faglærere og fagutvikling

Tentativ fagansvarlig Synnøve Ugelvik er fast ansatt ved IOR. Flere fra fagmiljøet ved instituttet vil undervise i emnet. Valgemnet konsoliderer sånn sett fagmiljøet på en god måte, og gjør at flere får formidle faktisk forskningsbasert undervisning i tillegg til kjerneundervisningen i JUS4211.

Forskergruppen Straff støtter opprettelsen av emnet. Tentativ fagansvarlig er også i dialog med PHS om faget, og vil løpende søke å samarbeide med det relevante fagmiljøet der om innholdet av emnet. Faglig samarbeid i undervisningsøyemed både med PHS og andre sentrale aktører i

strafferettssystemet, inkludert blant annet Riksadvokatembetet og ev. Advokatforeningen, vil bidra til at emnet over tid også tar opp tema som de praktiske aktørene lettere kan få øye på enn de universitetsansatte. Riksadvokatembetet ønsker å bidra med undervisningsressurser, og riksadvokaten vil antakelig holde en forelesning på emnet.

Antall studenter

Politi- og påtalerettsemnet antas å kunne bli svært populært blant studentene, basert både på studentenes respons så langt, og på populariteten på fagene ved UiB. Emnet er også ønsket av Politihøgskolen (PHS), som ved opprettelsen av emnet i Oslo, vil slippe hvert semester å sende mange av sine studenter til UiB.

Strafferettslig profil

Som beskrevet ovenfor, ivaretar juristene innenfor ulike deler av strafferettssystemet et særlig ansvar i samfunnet. Likevel har strafferett og straffeprosessfaget de siste årene blitt nedskalert som obligatoriske fag på jusstudiet. Fagene utgjør i dag totalt 20 studiepoeng, mens strafferetten alene i 1996 ble beskåret fra 24 studiepoeng (8 vektall) til 18 studiepoeng, videre til 12 studiepoeng i 2001 og endelig til 10 i 2010. Straffeprosessen har gjennomgått tilsvarende forandring om enn ikke like dramatisk. I lys av det tungtveiende samfunnsansvaret på dette feltet, er det viktig at fakultetet tilrettelegger for et bedre fundament for studenter som vet at de ønsker seg inn i strafferettssporet. Politi- og påtalerettsfaget, rettsakskurset, JUS5501 Rettslig bevisteori eller et valgfag fra bachelor- emnene ved IKRS (f.eks. KRIM2904 Fengsler, fange, samfunn, KRIM4919 Politi, makt og samfunn, KRIM2957 Surveillance: Data, technologies, practises, eller RSOS2950 Torture, Surveillance and Rights), samt for eksempel JUS5630 Privacy and Data Protection, JUS5570 International Criminal Law, eller JUS5710 International Human Rights Law kan utgjøre porteføljen av de fire nødvendige obligatoriske og dels semi-obligatoriske valgfag for å oppnå en slik profil. Mange jusstudenter skriver i alle tilfelle masteroppgaven innen strafferettslige eller straffeprosessuelle tema.

Med en slik profil vil studentene langt bedre egnet enn i dag til å arbeide innen disse feltene. Politi- og påtalerettsfaget vil være en obligatorisk del av profilen, siden dette faget er det mest konkrete dypdykket ned i kjernen av straffeprosessens nedslagsfelt.

Det juridiske fakultetet i Oslo er situert nært de sentrale maktfunksjonene i Norge, blant annet Høyesterett, Riksadvokatembetet, de nasjonale etterforskningsinstitusjonene, og ikke minst lovgiver. Fakultetet både kan og bør ta mål av seg å kunne tilby landets beste utdanning til disse funksjonene. Skal vi kunne gjøre det, er vi nødt til å tilby mer undervisning i profil-området strafferett og prosess, til de som ønsker det.

Endringsforslag i litteratur, hjelpemidler og læringskrav.

JUS5102 Empiriske rettsstudier

Fakultetets undervisning har vært sterk preget av rettsdogmatiske metoder men på andre juridiske fakulteter, særlig i USA, er det også vanlig å undervise jurister i empiriske metoder. Disse metoder kan bli brukt til å svare på spørsmål *innen* og *om* juss og juridiske institusjoner og er svært relevant og mye brukt i både arbeidsliv og forskning, og til masteravhandlingen. Det juridiske fakultetet har svært mye kompetanse om empiriske metoder (særlig kvalitative metoder men også kvantitative og datavitenskapelige metoder i økende grad), men den har ikke blitt brukt innen Master i rettsvitenskap eller de rettslige-fokusert internasjonale masterprogrammene. Dessuten på IKRS og SMR har studenter mindre muligheter til å se hvordan man kan bruke empiriske kompetanse på rene rettslige spørsmål eller studere datavitenskapelige metoder.

Hovedmålet av kurset er å studentene en forståelse av begreper, problemstillinger og arbeidsmetoder innen empiriske rettsstudier og utvikle kompetanse på en metode gjennom et prosjekt. Forslaget er fremmet av forskergruppen «Forum for juss og samfunnsvitenskap» (forankret på IKRS) og involverer forelesere fra både IKRS og IOR. En slik satsning på undervisning vil utvilsomt styrke arbeidet med å føre sammen rettsvitenskap og samfunnsvitenskapelig metode ved fakultetet og den vil kunne gi viktige impulser til empirisk rettsforskning, av ulike karakter, for flere fagfelter ved fakultet. Det er også verdt å nevne at metodisk innovasjon/mangfold har vært sentralt i nesten alle innvilgede eksterne forskningssøknader fra fakultetet og det er viktig at fremtidens forskere på fakultet utvikle en bredere metodisk kompetanse.

Forslag:

Emnekode: JUS5102	Fagområde: Empiriske rettsstudier
Navn på ansvarlig faglærer: Malcolm Langford (med Kristin Sandvik, Thomas Ugelvik, Synøve Andersen og Runar Lie).	
Forslag til endring i læringskrav (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):	
Kort om emnet	
Emnet skal gi studentene en grundig forståelse av begreper, problemstillinger og arbeidsmetoder innen empiriske rettsstudier. Etter gjennomføring av emnet skal studentene være i stand til å vurdere hvilke metoder som er egnet for å belyse ulike problemstillinger, kunne bygge opp, gjennomføre og anvende resultatene fra minst en empirisk metode, og kritisk kunne lese og vurdere resultater ved ulike forskningsdesign og fra ulike typer empiriske analyser.	
Kunnskap:	
<ul style="list-style-type: none">• Forskningsmetodiske prinsipper• Kjenne til de empiriske metodenes grunnleggende vitenskapsteoretiske forutsetninger og deres filosofiske utgangspunkt.	

- Kjenne til forskjellige tilnærminger innenfor empiriske forskning og vite styrker og svakheter ved ulike kvalitativ, kvantitative og datavitenskapelige metodeverktøy.
- Tilegne deg de kunnskapene som er nødvendig for å lese empirisk forskning aktivt og kritisk.
- Kjenne til relevante forskningsetiske standarder for god kvalitativ datainnsamling, databehandling, analyse og rapportering.
- Forstår godt en empirisk metode.

Ferdigheter:

- Være i stand til å planlegge og gjennomføre en empirisk-orientert forskningsprosjekt i praksis.
- Kunne gjennomføre datainnsamling på forskningsetisk sett ansvarlig måte.
- Kjenne igjen ulike analysemuligheter og se hva slags konsekvenser analytiske valg får for sluttresultatet.
- Kunne diskutere betydningen av egen posisjonering i feltet for datainnsamling og analyse.
- Har kunnskap om hvilke dataprogrammer er relevante for forskjellige metoder.
- Å sette opp, gjennomføre, tolke og anvende resultatene i minst en metode.

Generell kompetanse:

Kunne samarbeide med medstudenter om et mindre forskningsprosjekt.

- Kunne drive et prosjekt fremover fra planleggingsfasen til endelig sluttrapport.
- Kritisk vurdere resultater ved ulike forskningsdesign
- Orienterer deg blant ulike metoder, og velge den metoden som står til problemstillingen
- Være bevisst forskjellen på dokumenterbar kunnskap og meningsytringer

Eksamener:

- Gjennomfører tre øvelser knyttet til forelesninger om kvantitative, kvalitativ og datavitenskapelige metoder (Bestått/Ikke Bestått)
- Hjemmeeksamen (3000 ord) – 3 uker etter godkjenning av forskningsspørsmål (Karakter).

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn):

Obligatorisk

Total: 374 sider.

Creswell, JW & CN Poth (2018): *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (International student edition). London: SAGE, 1-110 (110 sider)

Mehmetoglu, M. & Jakobsen, T. G. (2017). *Applied Statistics using Stata. A Guide for the Social Sciences*. Los Angeles: Sage. Side 1-108 (108 sider).

Claudio Cioffi-Revilla, *Introduction to Computational Social Science: Principles and Applications*. Springer. 2nd ed. 2017 Edition, pp. 1-88 (88 sider)

Peter Cane og Herbert Kritzer, *The Oxford Handbook of Empirical Legal Research*, OUP, 2010. To kapitler om to forskjellige rettsområder – valgfri (60 sider).

Berk, R. (2010). 'What you can and can't properly do with Regression', [Journal of Quantitative Criminology](#), 26:481-487 (7 sider).

Tilleggslitteratur

Blandete metoder

J. W. Creswell, V. L. Plano Clark, M. L. Gutmann, and W. E. Hanson, 'Advanced mixed methods research design' (2003) *Handbook of mixed methods in social and behavioural research* (Reprinted in the Mixed Method Reader pp. 159-196; Thousand Oaks, CA: Sage), pp. 209-40;

Mahoney and G. Goertz, '[A Tale of Two Cultures: Contrasting Quantitative and Qualitative Research](#)' (2006) *Political Analysis* 14: 227-249.

Malcolm Langford, '[Interdisciplinarity and Multimethod Research](#)', in B.A. Andreassen, H.O. Sano and S. McLernet-Lankford, *Human Rights Research Methods*, (Edward Elgar, 2017), Ch. 8

M. Madden, and A. Ross, *Genocide and GIScience: Integrating Personal Narratives and Geographic Information Science to Study Human Rights*, (2009) *The Professional Geographer* 61(4): 508-526.

Berk, R. A., Barnes G., Ahlman L., & Kurtz E., 2010. "[When Second Best is Good Enough: A Comparison Between a True Experiment and a Regression Discontinuity Quasi-Experiment](#)". *Journal of Quantitative Criminology*, 6(2): 191-208.

Etikk

Rune Nydal og Berge Solberg, «[Kan man være bare litt uredelig?](#)», i *Vitenskapelig (u)redelighet* (Winther, Enebakk & Hølen (red.) Cappelen Damm Akademisk 2016), s. 40-66 (27 s.)

NESH *Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi* (44 sider)

Lubet, S (2015): [Ethics on the run](#). *The New Rambler Review*, May 2015; Northwestern Public Law Research Paper nr. 15-34 (10 sider).

Weisburd, D. (2003). "[Ethical Practice and Evaluation of Interventions in Crime and Justice: The Moral Imperative for Randomized Trials](#)". *Evaluation Review*, 27(3): 336-354 (19 sider).

Eksempler – kvalitative metoder

Damsa, D & T Ugelvik (2017): [A difference that makes a difference? Reflexivity and researcher effects in an all-foreign prison](#). *International Journal of Qualitative Methods*, 16 (1), 1-10 (10 sider).

Kristin Sandvik, '[The Physicality of Legal Consciousness: Suffering and the Production of Credibility in Refugee Resettlement](#)', in *Humanitarianism and suffering: the mobilization of empathy*, Cambridge University Press, 2008.

Katerina Linos & Melissa Carlson, [Qualitative Methods for Law Review Writing](#), 84 U. Chi. L. Rev. 213, 238 (2017).

Maxwell, JA (2004): [Using qualitative methods for causal explanation](#). *Field Methods*, 16 (3), 343-364 (21 sider).

Sandberg, S (2010): [What can 'lies' tell us about life? Notes towards a framework of narrative criminology](#). *Journal of Criminal Justice Education*, 21 (1), 447-465 (19 sider).

Finseraas, H., & Kotsadam, A. (2013). "[Hvordan identifisere årsakssammenhenger i ikke-eksperimentelle data? En ikke-teknisk introduksjon](#)". *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 54(03): 371-387 (17 sider).

Eksempler – kvantitativ

Aubert, Vilhelm. 1960. *Norske Jurister fra 1814 til Den Annen Verdenskrig*. Institutt for Samfunnsforskning: Oslo, 1960.

Synøve Andersen, B. Holtsmark, and B. Mohn, *Kriminalitet blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre: En analyse av registerdata for perioden 1992-2015*. Oslo: SSB.

Sampson, R. J. (2010). "[Gold Standard Myths: Observations on the Experimental Turn in Quantitative Criminology](#)". *Journal of Quantitative Criminology*, 26(4): 489-500 (12 sider).

Thorsen, L. R., Lid, S. & Stene, R. J. (2009). [Kriminalitet og rettsvesen. Statistiske analyser 110](#). Oslo: Statistisk sentralbyrå. Kapittel 3, s. 17-30 (14).

Stephen J. Choi, Mitu Gulati, Mirya Holman, and Eric A. Posner, [Judging Women](#), *Journal of Empirical Legal Studies*, Volume 8, Issue 3, 504–532, 2011.

Natalie Carvalho; David Fish; Genevieve M Grant; Joshua A Salomon; David M Studdert, [Feasibility of a Health-Utility Approach to Quantifying Noneconomic Losses from Personal Injury](#), *Journal of empirical legal studies*, 2018, Vol.15(2), p.278-319

Anu Bradford, Robert Jackson and Jonathan Zytnick, [Is EU Merger Control Used for Protectionism? An Empirical Analysis](#), *Journal for Empirical Legal Studies* 15:1 (2018), 165-191.

L. Helfer and E. Voeten, 'International Courts as Agents of Legal Change: Evidence from LGBT Rights in Europe' (2014) *International Organization* 68(1): 77-110.

Eksempler - datavitenskapelige

Malcolm Langford, Daniel Behn and Runar Lie, 'The Revolving Door in International Investment Arbitration', [Journal of International Economic Law](#), Vol. 20, No.2, 2017, pp. 301-332.

Daniel Martin Katz, Michael J Bommarito II, Josh Blackman, 'A general approach for predicting the behavior of the Supreme Court of the United States', [PloS one](#), 12(4).

Masha Medvedeva, Michel Vols, and Martijn Wieling, 'Judicial Decisions of the European Court of Human Rights: Looking into the Crystal Ball', [Conference on Empirical Legal Studies – Europe](#) (2018).

Lettieri, N., Altamura, A., Faggiano, A. et al., '[A computational approach for the experimental study of EU case law: analysis and implementation](#)', *Soc. Netw. Anal. Min.* (2016) 6: 56.

Law, David S., Constitutional Archetypes (December 5, 2016). 95 [Texas Law Review](#) 153 (2016).

Keith Carlson, Michael A. Livermore, and Daniel Rockmore, [A Quantitative Analysis of Writing Style on the U.S. Supreme Court](#), 93 Wash. U. L. Rev. 1461 (2016).

Mer om metoder - kvalitativ

Creswell, JW & CN Poth (2018): *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (International student edition). London: SAGE.

Flyvbjerg, B (2006): [Five misunderstandings about case-study research](#). *Qualitative Inquiry*, 12 (2), 219-245 (27 sider).

Small, ML (2009): [How many cases do I need? On Science and the logic of case selection in field-based research](#). *Ethnography*, 10 (1), 5-38 (34 sider).

Sword, H, M Blumenstein, A Kwan, L Shen & E Trofimova (2018): [Seven ways of looking at a data set](#). *Qualitative Inquiry*. (10 sider).

Mer om metoder – kvantitativ

Gordon, R. (2015): *Regression analysis for the social sciences* (2. utg). Routledge.

Mehmetoglu, M. & Jakobsen, T. G. (2017). *Applied Statistics using Stata. A Guide for the Social Sciences*. Los Angeles: Sage. Side (234 sider).

Mer om metoder - datavitenskapelige

Kevin Ashley, *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age* (Cambridge University Pres, 2017)

Sebastian Raschka and Vahid Mirjalili, *Python Machine Learning*, 2nd Edition, Packt (2017).

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Se ovenfor

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Se ovenfor

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

Kjønnsperspektiv er hovedfokuset i to artikler og tatt opp i fire andre. Kvinner representere cirka 30% av forfattere (inkludert i obligatorisk litteraturen) – som er representativ av feltet. Kvinner vil også stå for 50% av undervisning.

Forslag til endring i hjelpemidler: Ingen, men ny eksamensform (se over)

Totalt antall sider hovedlitteratur:

374 pages.

Supreme Courts, Politics and Rule of Law in Europe: Past, Present and Future

Course content:

Democracy and rule of law are two main pillars in the modern western state model. This state model has its origin in Europe in the middle of the 12th century, when ideas and structures concerning rule of law were developed. Ideas and structures concerning democracy were foremost developed from the 18th century. The relation between rule of law and democracy have since several times been debated, with the Supreme Court's making of precedent and review of legislation as ever returning themes. The transnationalization of law has caused a shift of focus and of activity from the legislator to the judiciary, and more specific from Parliament to Supreme Court. By studying the history of European Supreme Court models, their role in politics and rule of law today, the analysis might – with acknowledged uncertainty – also be used to predict the future development of the relationship between democracy and rule of law, and the role of Supreme Courts in this development.

Purpose:

1) To acquire knowledge and perspectives on and skills to analyse the historical development of different European Supreme Court models up to the fall of the Berlin Wall in 1989, and their role in the shaping of rule of law and in the political system. 2) To use the historical knowledge and perspectives to analyse the development of Supreme Courts and rule of law in Europe after 1989, with an emphasis on the relationship between the national judiciary and the national political system, and between the national judiciary and supranational political organs and courts.

Learning outcome:

- To acquire knowledge and perspectives on and the skill to analyse the historical development of the English and Welsh, French, German and Nordic supreme court models from the Middle Ages till today. Emphasis shall be put on oral and written procedure, appeal, precedent and review.
- Acquire knowledge and perspectives on and the skill to analyse the historical development of idea of rule of law, and its institutional and political framework in the above mentioned states. Emphasis shall be put on the independence of the judiciary, accountability and transparency, but also corruption as a rule of law problem.

- Acquire knowledge and perspectives on and the skill to analyse the development of the English and Welsh, French, German and Nordic supreme court models after the fall of the Berlin Wall in 1989, and how these models have served as a source of inspiration during the construction of rule of law in former Eastern European countries. Emphasis shall be put on the questions of access to court, clerking, procedure, decision making processes, precedent and review.

Acquire knowledge and perspectives on and the skill to analyse the relationship between changes in the supreme court models on one hand, and changes in the political system and rule of law on the other, with an emphasis on national and supranational political bodies and courts.

Litterature:

Aletras, N., Tsarapatsanis, D., Preotiuc-Pietro, D., Lampos, V.: “Predicting judicial decisions of the European Court of Human Rights: a Natural Language Processing perspective», *PeerJ Computer Science*: <https://peerj.com/articles/cs-93.pdf>

Andrews, Neil, “The Supreme Court of the United Kingdom: A Selective Tribunal with the Final Say on Most Matters”, *Supreme Courts in transition in China and the West*, van Rhee, Cornelis Hendrik (Remco), Fu, Yulin (eds.), , Maastricht, Springer 2017: 37-52

Bell, John, *Judiciaries within Europe. A Comparative Review*, Cambridge, New York 2010 (384 pages, pp-174-234 not included)

Benvenisti, Eyal and Downs, George W., “Going Global to preserve Domestic Accountability: The New Role of National Courts”, in Muller, Sam and Richards, Sidney (eds.), *Highest Courts and Globalisation*, Hague Academic Press, The Hague 2010: 163-186.

CCJE Opinion No. 18 (2015) “The position of the judiciary and its relation with the other powers of state in a modern democracy”

Domej, Tanja, “Squaring the Circle: Individual Rights and the General Interest Before the Supreme Courts of the German-Speaking Countries”, *Supreme Courts in transition in China and the West*, van Rhee, Cornelis Hendrik (Remco), Fu, Yulin (eds.), , Maastricht, Springer 2017: 131-148

Ferrand, Frédérique, “The French Court of Cassation: On the Threshold of a Quiet Revolution?”, *Supreme Courts in transition in China and the West*, van Rhee, Cornelis Hendrik (Remco), Fu, Yulin (eds.), , Maastricht, Springer 2017: 175-226

Graver, Hans Petter, “Judicial Independence and Judicial Responsibility”, in Engstad, Nils A., Astrid Lærdal Frøseth and Bård Tønder (eds) *The Independence of Judges*. Eleven. 2014: 309-323.

Jakab, András; Dyeve, Arthur and Itzcovich, Giulio, “Conclusion”, in *Comparing Constitutional Reasoning*, Cambridge University Press, New York 2017: 761-797.

Jolowicz, J.A., “The Role of the Supreme Courts at the national and International level – General Report”, in Yessiou-Faltsi, Pelayia (ed) *The Role of the Supreme Courts at the national and International level – Reports for the Thessaloniki International Colloquium 21-25. May 1997*. Sakkoulas Publications, 1998: 37-63

Laffranque, Julia, “Judicial Independence in Europe: Principles and Reality”, in Engstad, Nils A., Astrid Lærdal Frøseth and Bård Tønder (eds) *The Independence of Judges*. Eleven, The Hague 2014: 127-148

Magna Carta of Judges (CCJE) 2010 (3 pages).

Mak, Elaine, “Strategic Thinking About National Courts” in Sam Muller, Stavros Zouridis, Morly Frishman and Laura Kistemaker (eds.), *The Law of the Future and the Future of Law*, Vol II. Law of the Future Series No. 2, Torkel Opsahl Academic Epublisher, The Hague 2012:131-14

Sunde, Jørn Øyrehagen, “From Courts of Appeal to Courts of Precedent—Access to the Highest Courts in the Nordic Countries”, *Supreme Courts in transition in China and the West*, van Rhee, Cornelis Hendrik (Remco), Fu, Yulin (eds.), , Maastricht, Springer 2017: 53-76

Viannopoulos, A.N., “The Role of the Supreme Courts at the national and International level – The historical aspect”, in Yessiou-Faltsi, Pelayia (ed) *The Role of the Supreme Courts at the national and International level – Reports for the Thessaloniki Interantional Colloquium 21-25. May 1997*. Sakkoulas Publications.1998: 67-98

Wilske, Olof, “Court Management and Professional Integrety: A Swedish Judicial Dilemma”, in Engstad, Nils A., Astrid Lærdal Frøseth and Bård Tønder (eds) *The Independence of Judges*. Eleven. 2014: 75-86.

Østerud, Øyvind, “Judicial Power and Legal Revolution”, in Engstad, Nils A., Astrid Lærdal Frøseth and Bård Tønder (eds) *The Independence of Judges*. Eleven, The Hague 2014: 309-323.